

شبهات

شبهه‌شناسی | گفت‌وگو با استادان و پژوهشگران

ماهنامه ویژه پویش مطالعاتی دانشجویان و طلاب جوان
مرکز مطالعات و پاسخ‌گویی به شبهات (حوزه‌های علمیه)
شماره نوزدهم | دی‌ماه ۱۴۰۲

۱۹

سلیمانی به صف بندی میان حق و باطل، باور داشت

در دوره معاصر و در سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی، نمونه‌های متعددی از رجال و رجال‌زادگان بودند که صف بندی حق و باطل را تنها نظاره می‌کردند و مهر سکوت بر لب داشتند و یا گاه زمینه‌های دلخوشی دشمن را فراهم می‌ساختند و از سکوی آنان، بر مردان جبهه حق، چنگ می‌زدند؛ اما مدال آفرینان پرافتخاری همچون شهید حاج قاسم سلیمانی، نمونه غرورآفرینی بود که زندگی‌اش را بر مرزبندی جبهه حق و باطل، استوار کرد و برای صیانت از حصار دوستان، خواب را از دشمن ربود.

مرگ را بر این زندگی ترجیح می‌دهم!

یکی از سیاست‌های فرهنگی رضاخان، تغییر لباس بود که بعد از تثبیت قدرت، به مرور در طول چند مرحله دنبال شد که مهم‌ترین آنها، قانون کشف حجاب زنان بود. رضاخان پس از سفر به ترکیه در ۱۳۱۳ش. به مستشارالدوله صادق، سفیر کبیر ایران در ترکیه گفت: «هنوز عقب هستیم و فوراً باید با تمام قوا به پیشرفت سریع مردم خصوصاً زنان اقدام کنیم». فرمان کشف حجاب به صورت رسمی در ۱۷ دی ۱۳۱۴ش. صادر شد. در این روز، جشنی از طرف علی امیر حکمت - که خود، نقش فعال و مؤثری در این ماجرا داشت - در دانش‌سرای مقدماتی و در حضور رضاشاه برپا شد. در این جشن که همسر و دختران شاه و جمعی از همسران وزیران و وکیلان، بدون حجاب شرکت داشتند - شاه طی نطقی، همه زنان را به عدم استفاده از حجاب تشویق نمود و ادامه داد که نجابت و عفت زن به چادر مربوط نیست و زن، روحاً و اخلاقاً می‌بایست عقیف باشد.

روشنفکران دینی و استحاله فرهنگی

به اذعان همه جامعه‌شناسان، دین، مهم‌ترین عنصر مقوم فرهنگ است؛ یعنی دین و سنت‌های آن، سازنده فرهنگ هستند. روشنفکران دینی، نقش مهمی در انحراف دین و تفکر دینی، داشته‌اند که خود، مهم‌ترین مصداق استحاله فرهنگی است. روشنفکران دینی دوره اول، مانند بازگان، به دنبال رویکرد تفسیر علمی از دین و انطباق دین با آموزه‌های علمی بودند. این رویکرد، یعنی آموزه‌های دینی را در قالب علوم تجربی بریزید و طبیعتاً وقتی این کار را می‌کنید، دین باید خودش را با یادایم علم، تطبیق دهد و هر قسمتی از دین که با یادایم علمی، آن هم علم رایج در آن دوره و زمانه، انطباق نیابد، از دایره دین خارج می‌شود و به عنوان خرافات دینی و جنبه‌های مقطعی دین، باید از دین تصفیه شود. لذا تفسیر علمی از دین، نتیجه‌ای جز تحریف دین، ندارد.

استخاره، طلب خیر از خداوند

پس از آنکه از خداوند است؛ بدین معنا که وقتی انسان تصمیم بر انجام کاری دارد، از خداوند بخواهد که بیشترین خیر و خوبی را در آن کار قرار دهد. بر همین اساس، در احادیث زیادی، بر این امر توصیه و تاکید شده است؛ چنان که رسول خدا به اصحابش فرمود: «وقتی یکی از شما قصد کاری دارد، دو رکعت نماز بخواند و بگوید: خداوند! من از علم تو، خیر را می‌جویم و از قدرت تو، توانایی می‌طلبم و فضل و احسان تو را مسئلت می‌نمایم که تو قادری و من ناتوان؛ تو عالمی و من نادان و تو علام الغیوب هستی. خداوند! اگر این کار را برای دین و دنیا و عاقبت کارم خیر می‌دانی، آن را برایم مقدر کن و مبارک قرار ده و اگر آن را برای دین و دنیا و عاقبتم شر می‌دانی، آن را از من بگردان و خیر را از هر جا که باشد، برایم مقدر کن و مرا به آن خوشنود بدار.»

تارییدن به آرمان‌ها، فاصله است

«جمهوری اسلامی ایران»؛ با اینکه شما و ما می‌دانیم که نه جمهوریت به صورت کامل محقق شده و نه اسلامیت؟
پاسخ: انتخاب نام «جمهوری اسلامی» برای ساختار کشور، بیانگر اصول و مبانی فکری و چارچوب کلی حاکم و جهت‌گیری کشور است که بر پایه جمهوریت و اسلامیت استوار است. نظام سیاسی کشور، بر پایه تحقق جمهوریت و اسلامیت شکل گرفته است. انتخاب این نام، به معنای تحقق کامل آنها نبوده، بلکه تعیین‌کننده راه و مسیری است که حاکمیت به دنبال تحقق آن است. انتخاب نام، انتخاب مقصد و هدف است و نشان‌دهنده ساختار کلی حاکمیت یک کشور که بر پایه جمهوریت قرار دارد؛ نه پادشاهی و دیکتاتوری و... و اسلامی است؛ نه سکولار و لائیک.

منتشر شد

پرسش: اناجیل بیان می‌کنند که مسیح، در فکر ایجاد دین جدیدی نبوده است؛ اما مسیحیت، دین جدیدی را به وجود آورده است. لطفاً در این باره توضیح دهید.
پاسخ: مسیحیت در ابتدا شاخه‌ای از یهودیت بود. عیسی علیه السلام و شاگردانش، مطابق شریعت موسی علیه السلام عمل نموده، پیروان خود را نیز به آن سفارش می‌نمودند؛ اما شخصی به نام پولس، شریعت یهود را کنار زده، عمل به آن را لازم ندانست. با گذشت زمان، افکار پولس، در میان مسیحیان ثابت شد و مسیحیان، خود را از یهودیان جدا نموده، به صورت گروهی مستقل درآمدند.

مسیحیت، دینی جدید یا ادامه یهودیت؟

حجاب، سد راه استعمار

یکی از بهترین راه‌ها برای بی بردن به اهمیت مسئله پوشش و نقش استعمار و بیگانگان در ترویج برهنگی، ملاحظه دیدگاه‌های برخی از سفرا، جاسوسان و سیاستمداران غربی است. در اینجا گوشه‌ای از این سخنان را بی‌هیچ توضیحی، ارائه می‌دهیم.
غربیان و استعمارگران، بعد از دوره رنسانس و جنگ جهانی اول، طرز تفکر دیگری به خود گرفته، به همه چیز، به دید سرمایه‌داری نگریستند و تمام ابزارها را در خدمت سرمایه‌داری و منفعت طلبی فردی، به کار گرفتند. یکی از بهترین و بُرنده‌ترین مؤلفه‌های استعمار، استفاده از زنان، بوده و هست. زن، مظلومترین قربانی سرمایه‌داری غرب و در عین حال بُرنده‌ترین سلاح در دست همین سرمایه‌داری است.

اقتصاد اسلامی # اقتصاد غیراسلامی

کتاب نظام معاش، پاسخ به شبهات پیرامون اقتصاد اسلامی، که مشتمل بر سه گفتار؛ امکان سنجی اقتصاد اسلامی از استاد سیدحسین میرمعزی؛ هویت متمایز اقتصاد اسلامی از استاد محمدجواد توکلی؛ روش‌شناسی استنباط نظام اقتصادی از استاد ابوالقاسم علیدوست.
نشان: رهبر معظم انقلاب در تحلیل نظام سرمایه‌داری غرب گفته‌اند: این نظام سرمایه‌داری غربی رو به زوال است و این زوال را شما خواهید دید. بر نوعی دستگاه بینشی و معرفت‌شناسانه درست و دقیق الهی و دینی مبتنی است.
مرحوم حجت الاسلام آقای موسویان می‌گفتند که جنبی‌ها و ژانی‌ها اقتصاددانانی را به مالزی فرستاده بودند که نظام مالی بانکداری اسلامی را یاد بگیرند؛ چون بر این باورند که قرن آینده، قرن بازارهای مالی اسلامی است.

معرفی کتاب

